

VERESS MIKLÓS

Tócsatükör

*Elkerengőzik a halál édes-kesernyés
illata-szaga mint egy weöresi valse triste
a szobából le a ligetbe – ettől kissé
ferdebben esik a halottak napja előtti
zápor de azért hull hulladozik: koszorúk
csüggnek az ajtókilincseken és azok
szaglanak mintha a művirágok is fölélednének
az esőkopogásra: olykor eláll és petőfizik
a fákkal a bús őszi szél – fölpörgeti a
színeket a szürke egekbe ahonnét ferdén
visszahulladoznak avarrá tárgyasulva:
olyan ez mintha szivacson lépdelnék –
ázott föld ázott levél ázott madár
néhol egy-egy letépett fehérség bottalanul
tebát nem zászlórongy:*

*csak egy aszályos
ősz záporok előtti emlékei szemétként:
bugyi gatya melltartó harisnya kétes
állapotban – minden ami megtörtént már
visszavonhatatlanul kifakulva:*

*így
terjeng a halál édes-kesernyés illata-
szaga akár egy ravatalozóban amíg rá nem
zárják a koporsót az utolsó halottra is
csakhogyan ott keveredve a gyertya- és tömjén-
füsttel itt meg tisztán:*

*valamiféle múlt
amely jövővé jelenedik ha méltóak maradunk
ehhez a lombátvonuláshoz és tócsatükröződéshez
bár a színeket kifűtta lelkünkéből a szél
és csak konturjainkban maradunk meg:*

ilyen

kontár elégia ez és lefordíthatatlan mint a
 vanás és levés – ahogy kamasszá öregedő
 költőbarátom tette föl a kérdést a szokásos
 hajdu-judu helyett egykor: ugyebár vanni
 lehet de lenni nem vanhatunk – elhamletultan
 aki csak így épp átsétál a ligeten orrában
 ezzel az édes-kesernyés illattal-szaggal és
 a színtelenséggel eltócsásult szemében
 – mert tócsatükör az is –

nekiszalad egy fának

rémülten mert azt a múltat látja szemberohanni
 ami valóban vanna és mégse vanhat – ez a való
 és nem az a kontármunka a filmszalagos vissza-
 fele forgatott percek a tüdővágó-asztalon
 kiszabdalt idők nélkül: mindig a kimaradt
 lett volna fontosabb mégséző talánnak:

dehát

a premisszák szétáznak így ősszel mint szaros
 újságpapiros – csak a halálnak ez az édes-
 kesernyés illata-szaga konkluzióskodik:

hogy

az ember amolyan anti/k/Sziszifusz aki önnön
 sziklazúzalékaiból

gör/öngyöl/geti föl

önmaga hegyét

Három szó

Félvak kutyával az embernek kissé bonyolultabb
 sétálni a ligetben: kikerülni az embereket és
 ebeket meg értetlenkedésüket a kerülőút miatt
 de jobb mint magyarázkodni a kutyafélvakság
 sajátos állapotáról:

kettős magánnyal jár mindez
 és érthetőbb ha végül arra döbben rá állát
 simogatva (nem a kutya persze) hogy megint

*mennyi ősz szakállat sercegett le reggel a
borotvája – árnyak nyaldossák kezét veszekszik
egy őrült rigóval fütyörész fütyörész pedig közben
a madár árnya is tovaröppent – szóval:*

boldogtalan

*mások helyett is pedig csak ő maga az mert azonos
azokkal akik azt állítják hazugul hogy úgy
szeretik és gyűlölik mint félvak kutya akit
rángat míg belévesznek a szürkületbe és farkasvakaság
gyötri:*

*mintha megint egybemosódna azzal amit
sejt – így inkább tesz egy tiszteletkört mert
méltóbb halálra várna mint amit neki szántak: vár
és vár és vár hogy lelőjék fölrobbantsák összehasogassa
a penge –*

*de semmi sem történik csak az ami
történik: így határoztak az égitestek az utak
a rendőrök és így döntött az Isten is: hogy aki
már földbetaposta magát – annak csak fölösleges
kegyelem volna amitől félvak kutyaival
ödöngve retteg*

hiszen három szó csak:

fűszál a tankcsapdában

Megint

*Beleböfönt a csillagtalan úrbe
a csontokat kiszopogatja a szipirtó idő
cuppogatra nagyokat és ujjait beletörli
a kontinens atlasz-abroszába*

melyet

*lefekvés előtt magányosan kiráz
a kétezredik emeletről: a földbe fehérlik
ezernyi velőtlen gerinc és mócsingtalan
csigolya de amíg szétmálik megbarátkozik
a férgekkel és gyökerekkel melyek benne*

*és belőle élnek – a Nagy ön-Zaba
maradékából:*

*a tékozló fiú hazatér
és kirakja összelopott kincseit az asztalra
súlyosan hogy összerogynak a szüette
falábak és a szétrohadt padlaton által
a pincébe zuhan:*

évezrednyi sötét lesz

megint

*csak a szétcsírázott krumplik közt vartyognak
fölháborodottan soká a megzavart varangyosbékák*

KOPASZ MÁRTA: SZEGEDI SZENT GYÖRGY